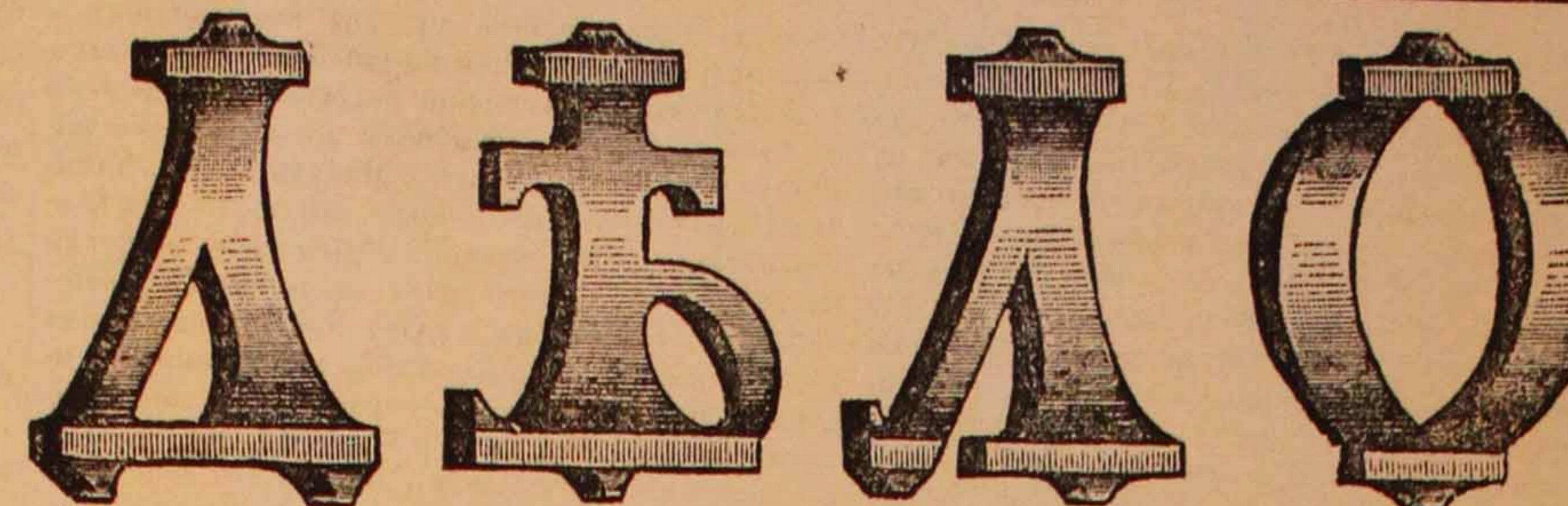


Виходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (кожмъ рукою свѧтъ) о 4-й год. попол. Литер. додатокъ „Бібліотека наїздан. поштотей“ виходить по 2 печат. аркуш кожмъ 15-го и поєднаного дня кожного мѣсяця. Редакція, адміністрація и експедиція підъ Ч. 44 улиці Галицької. Всі листы, посылки и рекламації належать переслати Годъ адресою: редакція и адміністрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицька. Рукописи не звертаються толькъ на попереднє застере жене. Поздніше число стонть 12 кр. а. в. Оголошення приймаються по цінѣ 6 кр. а. в. бѣ однов строка печатної.

Рекламації неопечатаній вільний бѣ порта. Предплату належить переслати франко (найлучшо поштовымъ посеракомъ) до: Адміністрації часописа „Дѣло“ ул. Галицька, Ч. 44.



Предплата на „Дѣло“ для Австрії:	для Россіи:
на цілий рокъ	12 кр. на цілий рокъ 12 руб.
на поль року	6 кр. на поль року 6 руб.
на четверть року	3 кр. на четверть року 3 руб.
за год. „Бібліотеки“:	за год. „Бібліотеки“:
на цілий рокъ	16 кр. на цілий рокъ 16 руб.
на поль року	8 кр. на поль року 8 руб.
на четверть року	4 кр. на четверть року 4 руб.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цілий рокъ	5 кр. на цілий рокъ 5 руб.
на поль року	2-50 на поль року 2-50 руб.
на четверть року	1-25 на четверть року 1-25 руб.
за год. „Бібліотеки“:	на самъ додатокъ:
на цілий рокъ	15 кр. на цілий рокъ 15 кр.
на поль року	7-50 кр. на поль року 7-50 кр.
на четверть року	3-75 кр. на четверть року 3-75 кр.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цілий рокъ	6 кр. на цілий рокъ 6 кр.

ВІІІ. Читателівъ въ Россії просимо извести на увагу, що въ вимовѣ *—Ji*, *b*, *ā—i*, *u* (въ серединѣ и на концѣ слівъ) = *ы*, *u* (на початку слівъ и по самогласныхъ) = *i*, *b* (на початку слівъ) = *ві*.

Отъ 1 (13) жовтня Експедиція для львівськихъ П. Т. Предплатниковъ уряджена въ львіокахъ Адміністрації, при улиці Галицькій ч. 44 на 2 поверхѣ и тамъ лише буде „Дѣло“ имъ видаливатися.

Съ днемъ I (13) жовтня розпочався IV. четвертьрікъ. Просимо П. Т. Предплатниковъ поспѣшити съ надосланьемъ дальшої предплаты, щоби не зайдла перерва въ видалилцѣ.

Рѣвножъ просимо о надосланьї за легостей тихъ П. Т., котримъ предплата скончилася вже давнѣйше, бо мы мусимо всѣ наші видачки платити готівкою.

По соймѣ.

I.

Вже зо днѣвѣ недѣлѣ бѣ часу, якъ пашь соймѣ краевій переставъ радити, а послы розѣхались домовѣ а гдѣкай на засѣданія спольнихъ делегацій. Прогомонѣло вже ехо національныхъ и партійныхъ споровѣ въ нашому краевій тѣлѣ законодательнѣмъ, прогомонѣло вже и ехо тихъ „рецепцій“, якъ сего року подѣлься сесії соймовоп давали въ небуваломъ досі числѣ всякий „грубшій рибѣ“ для розривки умченихъ головъ краевої презентації. Въ теперійшій хвили очи наші зверненій на Вѣдені, где радять спольній делегації. Хочъ мы, тримілоновий народъ въ Австрії, не маємо щастя мати въ спольнихъ делегаціяхъ анѣ одного члена, то всежъ таки мы, платичи за рѣвножъ, якъ кождый другій народъ австрійскій, тажкі податки въ крові и въ грошахъ, маємо право довѣдуватися и мѣркувати собѣ, що отъ безъ насъ ухвалили тамъ такій а такій буджетъ воєнныи, на столько підвищили кошти реорганізації армії, на столько зновъ на фортифікації Кракова и Перемышля; можемо толкувати собѣ послы

вподобы експозѣ и отповѣди спольнихъ министровъ вѣйни и скарбу и завѣрюванія о „мирнѣхъ отношеніяхъ“ Австрії до Россії и другихъ державъ европейскихъ. У неодного зъ насъ, що привыкли мати ажъ трохъ пословъ въ радѣ державній, а ажъ девять въ соймѣ, зродится въ думцѣ грѣшине забажанье: „кобы то мы мали бодай одного члена делегацій! отъ бы бѣ сказавъ яке слово при буджетѣ воєннѣмъ, отъ бы бѣ поставивъ яку интерпеляцію!“ Ale таке грѣшине бажанье у насъ губиться, коли пригадаемо собѣ статії „Нового Пролома“ и „Слова“, въ которыхъ ясно, мовъ на долони, показано, що отъ въ соймѣ було ажъ девять рускихъ пословъ, и тымъ именно, що були въ соймѣ, що промовляли а Поляки ихъ не слухали, що говорили по руски (съ виняткомъ одної польської промовы дра Антоневиця), — тымъ именно приносили школу „обще-народному дѣлу, обще-народной частіи и обще-народнѣмъ интересамъ!...“ Все тое, післія згаданихъ часописей, „выигралобъ“ було, колибъ въ соймѣ, подобно якъ въ спольнихъ делегаціяхъ не було анѣ одного руско-го члена, колибъ выбраній наші послы були сесесіонували. „Отъ“ — говорять згаданій часописи — „изъ курульскихъ лавъ выдалили польскій власіа такихъ опонентовъ, якими були Ковалській, Добрянській, Кулачковській, Наумовичи, Павиковы, Красицкій и пр.“, аихъ мѣсце заняли „съ однимъ изъятіемъ (ромъ Антоневицемъ) самы такъ зовими „народовцами“, що промовляють въ соймѣ „немного срученю польщиною“ и добиваються „парѣць галицко-руського“ въ школахъ, и пр. Такій и тымъ подобній рѣчи подаются въ згаданихъ часописяхъ въ формѣ т. зв. „укодніхъ стрѣлдовъ“, але здогадливий читатель сейчасъ змѣркує, що се по первій мотиви и головній аргументи за сесесію, а по друге, що тутъ іде о якісъ цѣлі, котрій зовсѣмъ не заведуть насъ до бажаної мети и на которыхъ не виграють анѣ народна честь анѣ народній интереси. Пригляньмося той спраї въ трохи близше.

Нема більше шкодливої для насъ рѣчи, якъ въ дѣлахъ дотыкаючихъ цѣлого руского народа въ Галичинѣ и то въ дѣлахъ, где Русини виступають якъ одна велика сила супротивъ Перемышля; можемо толкувати собѣ послы

худобою, або завзывала завсѣгды радо шукаючихъ забавы Вѣденцѣвъ на представленії линискокобѣвъ, або иногдѣ вертала таки до давногого свого призначенія и мѣстила въ собѣ ріжного рода вистави, въ которыхъ послѣдня с. в. вистава електричнѣ въ-недовѣ вже західнітися. Такъ свѣтлыкъ днѣвѣ въ цѣлому значеню сего слова, якъ въ часѣ електричної вистави, не видали ще стѣни сего памятника недалекої бувальщины. Вѣденцѣ гордѣ въ того, що въ вѣтвѣ вистави, якъ лиши бачила наддунайска столиця, ся послѣдна найлѣпше имъ удалася. Однакъ не лиши они самі можуть бути гордими въ того; гордитися повинній и вѣвъ народы, котрій лиши на сїї виставѣ брали участіе; гордитися повинній и Русини, котрій въ особѣ дра Івана Пулюя такъ гдіного и свѣтлого найшли заступника и представителя.

Що жъ за сила спонукала людей вѣтвѣ концѣвѣ землѣ вѣбраться надъ Дунаймъ? Чи то лиши учень розслѣдники тайнъ природи забажали помѣряти свою силу и супоставити разомъ працѣвіївъ довголѣтніхъ розслѣдуй? Нѣ. Учень сего не потребув; бѣ въ своїй темній комбрѣ на своїмъ столѣ роботнѣмъ бачить всѣ розслѣдїи и винаходи, немовъ на виставѣ, и може спокійно обйтися безъ неї. То була інша сила, що збрала сихъ людей въ одну громаду и підъ однимъ дахомъ розложила овочѣвъ іхъ довголѣтній працѣвъ. А інъ Веняминъ Франклінъ анѣ магдебургскій бургистеръ и моравскій монахъ певно не перечували, які ваги становяся колись сила, яку они бѣкерили и що тая страшна іскра блискавки

свѣда въ соймѣ, на те, здається, не треба находити мотивівъ, а оо. Павиковы и Красицкій самі не хотѣли кандидувати. Ктожъ тутъ винець, що побочи Качалы и его товаришевъ знайшлося — якъ „Нов. Проломъ“ каже — толькъ „одно изъятіе“?

Треба сказати, що не могло вже бути наївнѣшого помыслу, якъ мѣжъ рускими послими виходить тое „изъятіе“! Въ поступанію дра Антоневиця а. н. пр. п. Романчука або о. Сѣчинського мы не бачимо нѣякої ріжницѣ — съ виняткомъ двохъ случаївъ, въ которыхъ именно дра Антоневиця поступивъ собѣ такъ, якъ бодай досі не поступили собѣ ще его нынѣшній товаришъ, а то виолосивши не знати по що польску бесьду на plenam сойму и взявши такъ нещасливо въ оборону товариство имени Качковского черезъ заявленье, що просить для того товариства запомогу не pro praeterito, ale pro futuro. Толькъ жъ мимо тихъ похибокъ дра Антоневиця, мы певно не будемо его отлучувати вѣтъ прочихъ нашихъ пословъ, не будемо называть его „изъятіемъ“, бо знаємо его патріотизмъ и добрую волю, а звѣстно, и найбільшимъ людямъ лучалося спотыкнутися.

Рускій послы промовляють въ соймѣ рускимъ народнімъ языкомъ, бо того языка науились вѣтъ матерей, учились въ школахъ, нимъ розмовляють съ народомъ, въ родинѣ и въ товариствахъ. Тымъ языкомъ промовляють въ соймѣ и дра Антоневиць и проф. Романчукъ. Якимъ же іншимъ языкомъ мають промовляти? Треба виба въ якісъ мальконентній редакції рускїй завести для нихъ виклади якогось іншого языка. Толькъ въ загалѣ мы сумніваемо, чи дру Антоневицу або сов. Бережницкому схожеся підъ старшій лѣта того рода упражненій... Намъ все здається, що они вже таки до смерти остануть при „галицко-руському парѣцю“...

Нѣ, не дѣлитися намъ тамъ, где іде о чисти и о добро цѣлого нашого народа, не робити тяжкимъ бремя тымъ подвижникамъ народнімъ, котрій ведуть борбу съ противникомъ за загальнє добро Руси, и не зменшувати ихъ заслугу и трудовъ. Не штука „проломити“ стѣну оборону, штука єї здвигнути. Всякого и всяке можна взяти на посмѣхъ и

престолонасларх. Рудольфа, при участі многихъ достойниковъ та представителівъ ріжнихъ державъ и около 600 виставцївъ. Першій днѣ не конче спріяли вистави; слота держала людей въ хатѣ, тожъ и не много въ першихъ дняхъ ви звиджуvalo. За те, коли настали днѣ погодні, люди товарами спѣшили на виставу такъ, що були днѣ, въ которыхъ 10—12.000 людей входило и выходило въ ротунди. Отъ прилучїмъ и мы до якої громадки и розгляньмо такожъ съ другими по вистави.

Зъ разу не добачишъ нѣчого; якісъ хатоць ріжного рода машинъ, колесъ, дротівъ, телеграфичніхъ апаратовъ став передъ очима и такъ тобѣ завертав голову. Люди, що передъ нами, дѣзнають, видко, такого самого чувства, бо и не задержуються довго коло сихъ мертвихъ машинъ, а поступають лиши дальше напередъ. Отъ передъ нами якась нѣбы хата; передъ дверми висить крокодиль та якась другій намъ зовсѣмъ незнакомій рѣчи. Се агіетека хата съ всѣми єї прикрасами, амулетами и т. п. рѣчами. Вѣдѣмъ до середини! Чи се на явѣ, чи то намъ снится? Якъ бы въ байдѣ въ тысячи и одної ночи. Всюди якись дивній незнакомій намъ рѣчи, всюди повно незвичайнихъ цѣлтвовъ, а все те облите якимсь чародїйнимъ, срѣбнімъ, хапаючимъ за очи цѣлтломъ, якъ бы десять мѣсяцївъ наразъ снѣтило. То електричній лампи, завѣшений підъ сколокомъ, розливавши по кімнатѣ та родйне снѣтло. Ту и тамъ розставленій низонькій всхдній „диванъ“ такъ ажъ просить снѣти. Боячись сѣдати, коли глядити, — а тамъ за купюкою пір роколистыхъ цѣлтвовъ на

Електрична вистава въ Вѣдни.

I.

Якъ-разъ десятій рокъ минає, коли на тѣмъ самомъ мѣсці и майже въ ту саму пору кончилася весенітна вистава у Вѣдни. Якъ радо и весело витали жителі славної столицѣ „an der schönen blauen Donau“ се весенародне свято, той лишь мѣгъ се тоды поняті, кто черезъ довгій лѣтъ здріса съ ними и — що такъ скажемо — наскрівъ перенявся житємъ Вѣднца съ его добрыми и злыми пріеметами та сподінавъ его всему свѣтоги вѣтству вѣдненску „Gemütlichkeit“. Сумній однакожъ бувъ конець сїї вистави; наступивъ памятный „крахъ“ и тисячі людей, що ще недавно весело снувались по величезній будовѣ вистави и немовъ новожитній Крезы съпали грбши въ-округи себѣ, не то що посумніли, але згори и пужди утікали навѣть въ города, що ставеси мѣсцемъ іхъ великого нещасти. Сама жъ вистава сумні лишила по собѣ згадку. Величезній недобори стались причиною, що рѣшено навѣть розобрati величаву будову въ Прaterѣ, щоби за її матеріаль та чисти покрити значній недобори. Довгій вагіліася навѣть судба позбставши до тепер ротунди, сего величавого памятника архітектурної штуки, поки не рѣшено остаточно остановити її на вагдку минувшихъ веселїйшихъ днівъ и яко взорець майстерескої желїзної конструкції. Огъ сего часу переходила ротунду ріжніу судьбу: то служила за склад вѣдненськимъ торговцямъ, то мѣстила африканськихъ дикарївъ съ іхъ домашно

наругу, але чи се буде съ користю для Русі? „Сесесія“ — легке слово, але чи по сесесії буде лішнє для Русі? А чи рускі посли вже не зробили нічого доброго беручи участь в соймі, о тóмъ мы скажемо другимъ разомъ.

Австро-угорский делегації.

П. Спбльный бюджетъ.

Отожъ то и есть лихо, что и найторжественнійший запевненіи о мирѣ выглядяютъ якось блѣдо, якось немовь пышна а пожичена одѣжъ супротивъ нагої дѣйствіи, супротивъ немилосердныхъ, сухихъ циферъ бюджетовъхъ. Въ слѣдующихъ табличкахъ мы зведемо до купы головніи цифры спбльного австро-угорского бюджету, предложеного теперѣшнимъ делегаціемъ, ставлячи поручъ съ гдѣакими теперѣшними сумами такожъ сумы минувшого року ухваленій. За кождою табличкою слѣдуютъ выясняючіи уваги, котрій вкажуть, где именно лежить характеристична черта сегорѣчного бюджету нашо монархіи.

На выдатки на 1884 рокъ жадають:

Видатки	Звичайний	Надзвичай.	Разомъ
<i>Міністерство справъ заграницьнихъ:</i>			
1) на центральний зарядъ (минувшого року бѣльше о)	540.300	8.400	548.700 (+28.400)
2) на фондъ дипломатійній (минувшого року менше о)	500.000	—	500.000 (—60.000)
3) на выдатки дипломатичній	1.218.400	18.000	1.236.400
4) на консульства и посольства	713.200	24.800	738.000
5) на субвенцію для австр.-угор. Льйода	1.300.000	—	1.300.000
<i>Державне міністерство війни:</i>			
1) на постійне войско (бѣльше нѣжъ минувшого року о)	95.537.634 (+632.473)	6.876.005 (—632.152)	102.413.639 (+321)
2) на воинну маринарку (бѣльше нѣжъ минувшого року о)	8.226.310 (+410.550)	1.244.667 (—21.797)	9.470.977 (+388.753)
<i>Спбльне міністерство фінансівъ:</i>			
1) на зарядъ центральний	107.910	—	107.910
2) на центральну касу	27.560	—	27.560
3) на бѣльше рахунковый (разомъ бѣльше отъ минувшого року о)	38.930	—	38.930 (+11.027)
4) на пенсії для вислуженихъ урядниковъ, а та- коожъ вдовъ і сиротъ	1.798.000	1.050	1.799.050
<i>Контроля рахунковъ:</i>			
1) спбльна найвыща рахункова палата	125.747	—	125.747
Разомъ жадають на р. 1884	110.133.991	8.172.922	118.306.913
Крѣмъ того жадає міністерство справъ заграницьнихъ додаткового кредиту на покрите выдатковъ въ сумѣ	77.203	—	77.203
и міністерство війни надзвичайного додатку на войско стояче въ Боснії и Герцеговії въ сумѣ	7.307.000	—	7.307.000
Разомъ всіго	117.518.194	8.172.922	125.691.116

такомъ самомъ диванъ сидить бѣлая, якъ ангель красненька дѣвчина, немовь та заклята царѣвна, що дождає царскаго сына. Трошки до горы поднесеній капелюшокъ, въ підъ котрого глядять задумчивій, синій мовь небо очи, отвѣнае єи трошки подовгасте личко. Се типъ прихдливи Вѣденки. Чи знаєшъ, о чѣмъ она такъ думала? Подивись лишь, якимъ окомъ глядить она на туалету переходачою якъ разъ теперъ коло неи генеральши, немовь хо тѣлабы сказати: „Ахъ все, все отдалъ я, щобъ такъ убратьсь якъ она, щобъ въ такомъ, якъ тутъ, раю хочь день прожити!“ Але нема часу довго разглядатись; люде людей посузять; идѣтъ дальше. Переїдѣмо насампередъ всѣ комнаты, якъ урядили вѣденській декораторы и пригляньмоси имъ при свѣтлѣ електричної лампи. Ось салонъ вельможи, а дальше столова, уборна, спальня, — всюды рай и годѣ. По столахъ замѣть старосвѣтскихъ свѣчъ въ ярого воску, стоять жарючій електричній лампи, а завѣшений на скволокахъ лампи мовь свѣтло сонця освѣщають комнаты.

Але по що на електричній виставѣ кухонныхъ приборовъ? Якажъ звязъ кухнѣ съ електричностю? Не дивуйся друже, а розгляньши лишь лучше по кухні. Онъ, видишъ, западливий гаудинѣ оглядяютъ **електричній самоваръ**. Где давнійше кидалося вугльє, тамъ теперъ горить електричніе свѣтло и въ духъ можемо напитись чаю. Щаслива Феся! бѣть теперъ не буде вже потребувала надуватись анѣ шукати за чоботомъ съ холявою, щобъ чимъскорше роздути самоваръ и не розгнівати єймостѣ.

Хочешь може знати, що то за машинка, що стоить побѣчъ самовара? Есть то такожъ неменше важна рѣчъ якъ для добра гаудинѣ, такъ и для старого кавалера; есть то **електрична машинка до вареня яєць**. Въ одинъ мигъ можна въ нїй зварити яїць и то після вподобы: чи на твердо, чи на повѣтвь-тврдо, чи на мягко; треба лишь знати, якъ покрутити регулятора. Отъ теперъ хочьбы вже и якому забагливому чоловѣкови буде могла жїнка додати.

Этъ помѣжъ всѣхъ выказанихъ ту выдатковъ найбльшу увагу звертає на себе выдатокъ на войско. Коли взяти до купы обѣ сумы, якъ міністерство жадає на войско и на корабль воїнній и коли поровнаніи ихъ съ сумами, приволеными въ торбочніхъ делегаціяхъ, то покажеся не дуже значна, якъ на таку велику рубрику, рѣжница около 400.000 зп. Але рѣжница тая стає далеко бльшою и навѣть зловѣщою, коли увагладимо рѣжницю додатковъ звичайнихъ и надзвичайнихъ. Минувшого року приволено было на войско и корабль звичайнихъ выдатковъ 102.720.921 зп., сего року жадає міністерство 103.764.044 зп., т. в. о 1.043.123 зп. бѣльше. Правда, надзвичайній выдатки нѣжъ то зменшуються о 653.949 зп., але се для настъ невелика потѣха. Звѣстна бо рѣчъ, що рѣжница мѣжъ рубрикою звичайнихъ и надзвичайнихъ выдатковъ въ томъ именно лежить, що надзвичайній выдатки разъ появляються, а потому щеають, мѣжъ тымъ коли звичайній разъ въ разъ повторяються. Побльшоне затымъ рубрики звичайнихъ выдатковъ на войско и корабль озвишь одинъ мільйонъ зп. значитъ, що бѣть сего року край прїмає на свои плечѣ новий тягаръ, котрого вже нѣжъ не побуде. Те величине подвигненіе звичайнихъ выдатковъ

ніюють торжественно, що „въ виду зданого а такъ сумнога положенія фінансівъ державнихъ о дальшомъ подвигненіи выдатковъ на войско не буде й бесѣди, ажъ поки въ загалѣ не надйдутъ лѣпші часы“. Мабуть та „лѣпші часы“ надйшли вже, коли заразъ по роцѣ п. міністеръ такъ значно подвигнешу выдатки на войско, и то якъ разъ въ рубрицѣ „звичайнихъ выдатковъ“. Отъ теперъ вже нема мовы о зменшении выдатковъ: противно, тенденція новозведеніи реформы єсть така, що выдатки мусятъ въ року на рѣкѣ 100 бльшою увагою, — то въдалеко швидшомъ темпѣ, нѣжъ доси. Адже жъ п. міністеръ выразиво поговорює о уздовреніи на разъ гдѣакихъ полківъ, а евентуально цѣлою армії новими карабинами-репетірами. Адже побльшоне числа полківъ кінноти и артилерії потягне за собою конечно новий и немалій выдатки. Такъ само въ сегорѣчномъ буджетѣ вставлени вже значній порції на комендантівъ твердинь въ Перемышлі и въ Краковѣ. Чого то мы ще дождемся??

Загомоніли газеты; ваявся за розумъ и банкъ. На загальнихъ зборахъ выбрана була т. в. „договорочна комисія“, котрія мусила провѣрити дѣла банку. Провѣряла она и на турочніхъ зборахъ членовъ банку сказала, що не 2 мил., а хиба 50—60.000 зп. всего накрадено рѣжними способами, а особливо що спллено не тѣ купоны, котрій слѣдъ палити. Шаповаловъ зновъ каванъ, що комисія не весто додивилася; выбрали ще одну комисію. Цѣлій рокъ она працювала, наймала спеціальністовъ-бухгалтерівъ, на що втратила 13.000 рубл., а ось теперъ подала загальному збору членовъ банку свїтъ отчитъ. Збори дгубували въ Одесѣ протягомъ першої половини жовтня и представляли въ себе, якъ казавъ одинъ членовъ, бухгалтерій турніръ.

Мы не будемо розказувати про сей турніръ и звѣсть тихъ дуелівъ мѣжъ членами ревизійної комисії (Шаповаловъ, Гроесуль-Толстой, Кузнецова) и зи оборонцами въ одній стороніи а правителіями банку и его оборонцами въ другої. Трудно простому чоловѣкови и зрозумѣти таї бухгалтерій витребенки, котрій друкованій були не толькож у отчитахъ комисії, але и по всѣхъ одесскихъ газетахъ, — таї нѣ за чимъ вамъ знати се. Мы толькож скажемо колька слівъ про гдѣакий головній фактъ того собранія, щобъ характеризувати бльшостъ нашихъ „диріжируючихъ класовъ“. Комісія сказала, що у 60-хъ рокахъ бухгалтерія велася наївно, але бѣль жадного бажання до „хіп-нїя“; у 70-хъ рокахъ настає такій „хаосъ“ у счетоводствѣ, що добраться ладу дуже трудно: видно, що путаница введена нарочно, щобъ красще було красти; толькож въ 1880 р. заводиться якісь-то порядокъ. Сей виїздъ піддерживали и всѣ спеціalisty-бухгалтери, що працювали разомъ зъ комисією. Предкладаєся провѣрити якъ сїдѣть всѣ рахунки за 70-ти роки; бо тоды толькож можна буде добраться толку и побачити, кото краївъ, сколько покрадено и що мусятъ отвѣчати за се. Покликаний у собранії яко експертъ управляючій Одескою конторою Государственного банку казавъ, що се конечно треба зробити, а буде се коштувати 2-місячної працї у 3 роки, отже всіго въ мѣсяції працї ревизійної комисії. Чоловѣка въ 10 настоювали на ю роботу; члены правління и другій промовляли противъ сего. И порѣшили бльшостю $\frac{2}{3}$ (106 противъ 51), що провѣрати не треба, бѣль вартга вишукувати крадїжки на десятки тисячъ карбованцівъ, коли мільйони поки що цѣлі!

Наведемо ще и тіи факти, котрій характеризують сю переважну бльшостъ. Кажуть н. пр. члены ревизійної комисії, що тоды металічній билеты продавалися банкомъ по 320 рубл., а стояли у той день, якъ запевненіе и гофмаклеръ, 346 рубл.; або билеты восточної пожички купувалися банкомъ по $98\frac{1}{2}\%$, коли коштували $93\frac{1}{2}\%$. Пытають: кото буде за се отвѣчати? Члены, бувши за той часъ членами правління, мовчать, а другій піднимаютъ галасъ и не дають говорити членамъ ревизійної комисії. Предсѣдатель отбирає у нихъ право голосу. Тоды встаете кто-небудь зъ оборонцами членовъ правління, розсыплює словами про ихъ чемність, нагадає, що мільйони же не пропали, а толькож якихъ-то десятокъ тисячъ не стає, и роздаются оплески. Предсѣдатель за тымъ ставить новий питання. Такъ було и тоды, якъ комисія показувала, що отъ тамъ то не стає 36.000, а тутъ (н. пр. у купономъ фондѣ) не вистачає 12.000, або 5.000 не записаній у книжки и т. п.

Порѣшивши съ гомономъ, що все гарно, наші банковці розвѣхалися въ Одесѣ, чи то пакъ поїхали у Херсонъ на губернське земське собраніє, бо трохи не всѣ головній „вортила“, якъ у насъ кажуть, разомъ и губернській гласній. 15 го жовтня открылося у Херсонѣ се земське собраніє, и тамъ сї сама банківці вже підъ видомъ „Abgeordneten“ теперъ рѣшають земські дѣла нашої губернії. Открылося ще губернське собраніє и у Полтавѣ тогожъ таки 15-го жовтня. Чернігівські и Катеринославські губернські собранія вѣдуваються трохи піднійше. Колись, якъ буде вайвий часъ, напишу щось и про єй наші земські сейми, щобъ характеризувати для Вашихъ

Міністерства справъ заграницьнихъ:	584.400 зп.
Міністерства війни	2.548.886
Мініст. спбльн. фінансівъ	1.118
Зъ стату пенсійного	1.563
Зъ контрола рахункової	77
Сума доходовъ	3.136.044 зп.
Оть сумы выдатковъ	125.691.116
оттягнута суму доходовъ	3.136.044
останеся	122.555.072 зп.
Оть тої суми оттягнута ще чистий дохідъ зъ відъмъ въ сумѣ	17.063.070
останеся жадана сума	105.492.002 зп.
Після угоды треба бѣть сїї суму оттягнута ще 2% , разомъ суму	2.108.295
котра то сума припадає скарбову угорському, — такъ що до роздѣлу мѣжъ обѣ половини державы буде	103.383.707
Зъ того випаде на Долітавію 70%, т. в.	72.384.552
а на Залітавію 30%, т. в.	30.999.155
Се єсть въ головніхъ чертахъ сегорѣчній буджетъ австро-угорской на 1884 рокъ. Головно подвигненіе выдатковъ походить въ 1882 р. реформы войскової. Правда, при дебатѣ надъ тою реформою гр. Біляндъ, міністеръ війни, запевнюють въ першомъ запалѣ, що цѣла реформа армії коштувати буде не бльше якъ 851 зп. Правда, заразъ таки вычислили гдѣакі посли, що выдатки на армію вже въ початку варошли не о 851 зп., а о 379.734 зп., — але остаточно и се ще не було таї дуже вле. Міністеръ війни запев-	

читателѣвъ, яка ихъ компетенція у дѣлѣ на-
родной просвѣты, господарства, санитарной о-
щадности и пр., и какой великий сумы розгра-
чуютъ земства у нашихъ губерніяхъ на сї
потребы.

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія

(Въ справѣ хорватско-угорской) ведутся теперь межи угорскимъ правительствомъ а репрезентантами т. з. народного сторонництва хорватскаго пересправы, маючі на цѣли реституцію конституційнаго порядку, заступленого правлѣніемъ королѣвскаго комиссаря. Сторонництво народне, съ которымъ переоправляе Тисса, стоитъ становиши угоды съ Угорщиною и хочь въ

на становище. Но въ техъ гдѣякихъ подробныхъ пытаняхъ заходятъ ще между обома сторонами рожници, то основній точки хорватско-угорскихъ взаиминъ не могутъ уважатися властиво предметомъ спору. Друге дѣло, що народне сторонництво мусить числится въ Хорватіи съ сильною опозицією, котра особенно въ послѣднихъ часахъ стала завзято выступати противъ Угорщины и старалася разбити навязаній переговоры. Газеты опозиціи, що хотѣлабы бачити Хорватію зовсѣмъ независимою отъ Угорщины, представляютъ угоду съ Угорщиною насильно накиненою, а щобы дати ще большій натискъ своимъ постулатамъ, покликуются на те, що сферы вѣденській радо видятъ напрямъ анти-угорскій. Що въ Вѣдни нѣкто не бажає сего, що отповѣдає интенціямъ радикального сторонництва, найлучше доказуютъ отзывы офиціозної прасы, котрои органы якъ пр. „Presse“, застереглися дуже рѣшучо противъ такихъ внесень и заявили, що мінистерство гр. Таффе анѣ хоче анѣ може мѣшатися до взаимныхъ относинъ Хорватіи и Угорщины. Сферы вѣденській — хочь може не правительство гр. Таффого — интересуються пытаньемъ хорватско-угорскимъ о столько, що существованье конфлікту представляєся некористнымъ для интересовъ цѣловъ державы, а въ Вѣдни хотѣлибы якъ найскорше сей конфліктъ бачити полагодженымъ. Посля найновѣйшихъ вѣстей отбулися въ Пештъ по повороту Тиссы зъ Вѣдня, — котрый, якъ кажуть, ъздивъ туда по інструкції, — конференції съ хорватскими мужами довѣрія а результатъ ихъ бувъ такій, що въ короткому вже часѣ наступитъ іменование хорватского бана и скликанье хорватского сойму.

(Надзыраюча рада галицко-угорской желѣзницъ) держала послѣ информацій „Presse“ передъ тыжднемъ свое засѣданье, на котрому велися переговоры надъ будущимъ устройствомъ товариства. На тѣмъ засѣданію не пріѣшло однакъ до никакого рѣшенія и тому має бути на дняхъ скликане нове засѣданье. Хочь не можна на певно предвидѣти результата будущихъ нарадъ, то здѣся, що большоство членовъ рады надзорчой згодаится на те, щобы зарядъ руху желѣзницѣ Надднѣстриянской и Тарнівско-Лелюховской сполучити съ желѣзницею арх Альбрехта.

(Нѣмецкій студенты вѣденскаго университета) зробили дня 29 л. жовтня демонстрацію проф. Масенови, который зъ причины своего выступленія въ низшо-австрійскому соймѣ за открытиемъ ческой школы въ Вѣдни нараженый бувъ вже въ минувшомъ курсѣ на подобній неурядности. Первымъ разомъ демонстрація не отнесла намѣреного ефекту, бо проф. Масенъ не явився въ сали выкладової, и здавалось, что студенты вже понехаютъ намѣръ скомпромитованія профессора. Мимо того явились они во второкъ съ тымъ намѣромъ въ новомъ будынку университетскому, где мавъ разпочати дръ Масенъ свои сегорбчній выклады и коли сей зачавъ вступну рѣчь, привитали его окликами „рекеат“ и стукаючи ногами, не дали ему прйтти до слова. Демонстрація зроблена черезъ вѣмецкихъ студентовъ выклікала даже немиле враженіе въ умѣренныхъ кружкахъ вѣмецкихъ, а проф. Лоренцъ, що перше выступивъ противъ Масена, теперь заявляє, що сего жалує. Посля информацій „Politik“ задумало правительство, наколибы демонстраціи мали ще разъ повторитися, а власти университетскій не могли себѣ самій порадити, — вдатися енергично въ ту справу и евентуально замкнути на вѣденскому университету факультетъ правничій, котрого слугують бывутъ живу участь въ демонстраціяхъ.

(Рада мѣста Вѣдня) рѣшила на внесеніе
для Люгера на засѣданію зъ дня 31 л. жовтня
внести до министровъ скарбу и торговлѣ пети-
цію, чтобы правительство приняло въ свою ад-
министрацію повночну желѣзницю. Мотивуючи
своє внесеніе, подиѣсь дръ Люгеръ дуже важкій
замѣты противъ дотеперѣшному зарядови сен же-
лѣзницѣ и выказавъ, что администрація приватна
черезъ высокій тарифы транспортовї взыскує
публику и причинается до того, что артикулы не-
обходимої консумціи дуже дорож്യютъ. Якъ рѣ-
шить правительство петицію рады мѣста Вѣдня
не можна напередъ сказать; имовѣрно буде кон-
цесія продовжена, бо акціонеры уживають всѣхъ
волывовъ, чтобы не дати зъ рукъ привилегій, ко-
тва привласчаніе

(Про речинецъ скликаня рады державной) ходятъ наисуперечнѣйшии толки. Одна часть прасы подае яко речинецъ зобранися въденьского парля- менту половину надолиста; други газеты дума- ють, що рада державна не збереся ажъ въ гру- дю и мотивуютъ се именно тымъ, що передъ груднемъ зъ однай стороны не буде готовый но- вый парламентарный будынокъ, зъ другой же сто- роны не ма выглядовъ, щобы спольни делегациіи зарадъ покоппли свое зѣлье.

(Австро-угорскій делегаты) уполномочнені до заключенія трактату торговельного съ Франціею вже вернулися зъ Парижа. Симъ разомъ не сягнули перетрактаціи нѣякого позитивного результата. Заключеніе трактату мореплавного не представляетъ великихъ трудностей, але за то нема выглядовъ на користне заключеніе переговоровъ и хочь секретарь державный Матлековичъ вже болѣе не поѣде до Парижа, то будутся переговоры вѣли письменно. На каждый случай выглядаетъ се троха дивно, що Франція, котра заключила съ сусѣдними державами пять конвенцій тарифовыхъ, маючихъ обовязувати до року 1892 не хоче заключити такої конвенції съ Австріею котра звязалась дотеперь лишь съ одною державою и зъ своеи стороны предкладає Франції дуже користній условія. Австрійскій политики сподѣваются, що переговоры межи обома министерствами справъ заграничныхъ доведуть до лучшихъ результатовъ.

ЗАГРАНИЦЯ

Положенье Россіи. Не знаемо, чи задля
зѣйстной потребы, чи задля браку сензаційныхъ
вѣдомостей, почали гдеякі, навѣть поважнѣйши
журналы заниматися теперѣшнимъ положеньемъ
Россіи, а опираючись на вѣдомостяхъ дуже часто
перекрученыхъ, або навѣть и зовсѣмъ безпѣдста-
вныхъ, голосятъ всему свѣтови, що въ Россіи
запанувавъ вже такій розстрой, що майже кождої
квидѣ можно сподѣватися якоись катастрофы.
Головну пôставу до такихъ вношень подаютъ
частій арештования особъ пôдозрѣванихъ о якісній
революційній рухи и пеясне становище Россіи су-
противъ другихъ державъ европейскихъ, въ чѣмъ
головно має проявлятися внутрѣшне ослабленье.
Не скажемо, щобы въ Россіи все вже було тако
добре, що не толькo всѣхъ бы вдоволяло, але и
не пôтидало навѣть жадн旣 критицѣ, но всеже
но далеко не такъ сумно представляється об'єкти
вному зреителеви, якъ сего хотятъ наші шовини-
сты. А хочьбы оно и якъ не було, всеже таки
греба взяти пôдъ розвагу той величезный роз-
мѣръ россійской державы, обоймаючои половину
Европы и Азіи. Дуже сумнѣваємося, чи знайшов-
быся такій здѣбный управлятель, котрый въ такій
величезнѣй державѣ якъ Россія устроивбы прави-
тельственну машину такъ, щобы она всюды и за-
всѣгды на даний знакъ однаково и нехибно дѣй-
ствовала. Наші шовинисты дуже любуются въ
артикулахъ на тематъ анархіи въ Россіи, а на
доказъ сего подаютъ змаганя революціонеровъ
перекупство судовъ, займанье грошей правитель-
ственныхъ въ приватныхъ склабостяхъ ютишіи и т.

ственныхъ и приватныхъ, слабость юстиции и т. д. Пытаемося, въ котрой державѣ европейской не на нынѣ того? Чи у насъ н. пр. въ конституційной державѣ австрійской, где всяка повиннабы заланувати свободы правами загварантована, лѣпшееся? Чи найновѣйшій въ нашихъ очахъ скончившійся процесъ не доказуе, что и въ конституційной державѣ могутъ дѣяться перекупства? Або справа въ Лѣску не доказуе, что могутъ дѣятися такій надъужитя, якъ примѣромъ продажа ромадскаго лѣса за 60 кр. А якже маєся рѣчъ личною свободою у насъ? Хиба та лишь заходитъ рожница, що не маємо свого Сибѣру дебъ заточувати людей не одноз гадки съ нами. Сего всего мы у насъ не бачимо! — Або поди-ѣмся на Англію зъ давенъ-давна славлену задля

вого либерализму и ставлену взорцемъ другимъ
державамъ. Чи тамъ лѣпше дѣся? Чи до неба
опіюща кривда Ирляндцѣвъ не може вже нѣкого
ронути до самой глубины серця? Ну, се отъ-
насъ далеко, а поки-що Россія близше! Мы не
умаемо тутъ выступати въ оборонѣ россійской
державы; се не наша рѣчь, анѣ на нѣ на що ве-
ридалосьбы; мы хотемо лишь спровадити погля-
ды гдекотрыхъ шовинистовъ до властивого рѣвня.
Головною признакомъ загального розстроя россій-
ской державы — кажутъ наші шовинисты —
весьсиліє юстиції, бракъ одностайныхъ закоповъ
лиха администрація. Въ прибалтійскихъ про-
винціяхъ — кажутъ они — рядятся ще нынѣ
посля кодексу ганзейского и магдебургскаго зѣ-
650 р.; въ Царствѣ Польскомъ. якъ рѣвно на
Волыни и на Кавказѣ не заведено ще доси земства
понекуды и судовъ присяжныхъ. Ну, чи се
же доказує загальный розстрой? По нашей дум-
ѣ, се доказує лишь, що нема ще того, що мо-
лобы и повиннобы бути зроблене. Правда, що
удовництво въ Россіи не дойшло ще до свого
ластивого значеня, але правительство робить що
може и нынѣ есть вже богато судіївъ вы-
кообразованихъ и понимаючихъ право свое
становище и значенье въ суспольности. Для за-
конодавства установлено комисіи, котрѣ мають
займатися обробленьемъ нового „свода законовъ“

съхъ заровно обовязующихъ. Коли яка хиба есть
ъ россійскомъ правительствѣ, то тая, що на его
передѣ стоять ще люде, котрї нѣякъ не можуть
ногодитись съ сучаснымъ напрямомъ культуры и
цивилизациіи. Тутъ то лежитъ и всяке зло, яке
можнабы закинути россійскому правительству. Го-
дось публичный придушений, ініціатива наро-
довъ такъ великои державы нѣяка, отже не диво,
до апаратъ правительственный не може правиль-
го и одностойно працювати, слабне и упадає. Се-
днакожъ, по нашей думцѣ, не може ще выкли-
ати якоись небезпечной катастрофы, а только що
айболѣше спровадити внутрѣшне преобразованье
оссійской державы, котре выйшли бы лишь въ
обро и хосенъ. До того стремить и весь рухъ
революційный въ Россіи и биъ нѣякъ не станеся
небезпечнымъ самой державѣ, а только дотене-
бшиому правительству, котре, якъ видко, чуе
ое и всякими способами стараєся зла отъ себѣ
тесунути. — Другимъ зломъ, яке грозить ката-
строфою, есть послѣ думки нашихъ знатоковъ не

только застоя, але цѣлковитый упадокъ промыслу и торговлѣ. Треба вже бути дуже короткозрачимъ, щобы щось подобного не то вже твердити, але навѣть и допускати. Правда, що въ полуднево-заходныхъ провинціяхъ нема майже жадного промыслу, а вся торговля спочиває въ рукахъ жи-довъ и зайдовихъ сюды Нѣмцѣвъ и другихъ чужостороннихъ людей. Але треба зновъ и се-розважити, що край сей есть майже виключно лишь краемъ рольничимъ; инакше маєся рѣчь въ властивої глубокой Россіи. Якъ тамъ стоить про-мысьль и торговля, се найлѣпше выказала торбочна выставка промыслов въ Москвѣ. Що під часъ самої выставы закричали нѣмецкій журналы, що въ россій-скомъ промыслѣ повсташъ для Нѣмеччини дуже не-безпечный конкурентъ, и то конкурентъ солидный, который еи промыслови може смертельний ударъ завдати. И справедливо піднесли крики зъ сто-роны Нѣмцѣвъ; Россія нынѣ вже не потребує оглядатися за тымъ, що єй хитрый Нѣмець під-доткне; еи промысьль стоить на власныхъ силь-ныхъ підставахъ. Що до самої торговлѣ, то зно-ву друга рѣчь; тутъ требабы розрѣжнити полу-днево-заходну часть Россіи отъ півніочно-веходної. Правда, що толькo въ сїй части процвитає тор-говля россійска, але она есть тутъ такъ велика, що нѣякъ не може съ нею рівнатись торговлї сусѣднихъ державъ; великий рынки въ Азії ро-блять те, що вся торговля сеї части европейской Россіи звернулась лишиь на вхідъ и зовсїмъ не-оглядається на західъ, где зновъ подобну ролю розумѣєсь на меншій розмѣры, отграє Царство Польске. Найсумнѣйше стоять рѣчи що до про-свѣты народа. Тутъ вже правительство зовсїмъ нѣчого не зробить безъ снобъудѣлу народної ма-сы, а хочьбы мало и найлѣпшу волю, то все таки не достане єму средствъ матеріальнихъ. Великій недостатокъ школъ мы вже нѣякъ инакше не мо-жемо собѣ вытолковати, якъ толькo тымъ, що само правительство нѣчого тутъ вдѣяти не може, а отступити тутъ ініціативу народамъ Россії значилобы для теперѣшнього правительства зйті зовсїмъ зъ поля дѣяльности. Такъ отже маюто-рѣчи въ самомъ внутрѣ Россії. Зъ коротког-сего огляду можемо толькo лишь вносити, що дѣйтно двѣ точки въ россійскомъ правительстве скорымъ крокомъ зближаються до змѣны, а имени судово - адміністративне правленье державы справа народної просвѣты. Одно, що моглоби россійску державу поставить при даної случай-ности въ дуже критичне положеніе, се пытань-аграрне. Якъ видко, правительство чує се дуж-добре и старається для того всѣми силами, поминаю-чи все друге, найперше се пытанье залагодити.

Що до виѣшнога становища Россіи можна теперь лишь только сказать, что она держится уже пассивно; выминає все, що моглобы якъ не будь заколотити єи супокой и обмежаєся лишь нѣдомашнїми справами. Се власне дожидаюче становище Россіи есть и наибôльшою причиною, що поза єї границями закоренилася гадка, будьтобы Россія задля внутрѣшнаго розстрою змушенна була стояти на боцѣ. Такъ оно не есть; дипломатія россійска зъ однoи стороны пильно працює на балканскомъ пôвъостровѣ и веде тамъ навѣть борбу а зъ другои приготовляє собѣ союзникôвъ где може, щобы на часъ пригоды не остатися безпомочи. Поки-що позбстає однакожъ Россія въ мирныхъ, а навѣть дружныхъ отношенiяхъ другихъ державъ.

Англія. Ще не прошумѣли першій громи
франкфуртской експлозії, якъ вже зъ Лондону до-
носять сумну вѣсть о експлозії въ подземной
желѣзници, що веде по-підъ рѣку Тамизу. Близько
двохъ стацій сей желѣзницѣ рознѣсся 30 жовтня
такъ сильный лоскотъ, що на колька миль англійскихъ
було его чути. На стаціяхъ погасла
газъ, окна потрѣскали а люде, що були на ста-
ціяхъ, попадали збѣ страху на землю. Зъ тунелю
бухнули густій клубы дыму. Коли люде на
стаціяхъ опамяталися и съ позапалюваними
лямнами пошли на мѣсце взрыву, показало-
ся, що въ двохъ мѣсцяхъ грубий кам'я-
ний муръ тунелю бувъ розгрѣсканий до 8 стоп
навколо. Близшій розслѣдъ показавъ, що взрывъ
не походивъ отъ газу, але отъ якоись другої екс-
плодуючої матерії. На щастье експлозія не за-
брала только жертвъ, якъ се зразу думано. Всѣхъ
раненыхъ есть 35 осоਬъ, зъ помѣжъ тихъ 5 тя-
жко. Справцѣвъ експлозії доси не открыто, всѣ
однакожь суть того переконання, що се лишь дѣл-
феніянъ, котрій теперъ знову сильну розвинули а-
гитацію. Въ Лондонѣ запанувавъ страшенній
переполохъ. Позаякъ експлозія мала мѣсце неда-
леко парламенту, то для осторожности обсаджен
сей сильно войскомъ. — Коло Дубліна убили
дѣлфеніяне якогось огородника, що смѣвъ имъ супро-
тивлятися.

Болгарія. Балабановъ їздивъ до Петербурга по вимѣну ратификаційныхъ документовъ въ справѣ Россійскихъ коштovъ окупаційныхъ. Кромѣ сего мавъ биъ отдати цареви власноручне письмо кн. Александра, въ котрому сей поясняе ему найновѣйши подѣлъ въ Болгарії. Балабановъ має таожъ конферувати съ Росс. прав. въ справѣ болгарской арміи и старатися о заключеніе угоды торго-вельнои съ Россіею. Зъ Софіи пишуть, что царь пріймавъ Балабанова дуже прихильно и высказавъ зему свое бажанье, чтобы справа урядженя болгарской арміи якъ найскорше могла закончиться. Въ той цѣли має царь въ недовѣрѣ выслати до Софіи своего посланника. — Сербскій митрополитъ Михаилъ має на слѣдуючій тыждень пріѣхати до Рущука и перебуде тамъ черезъ зиму у тамошнаго митрополита. — Цанковъ стараеся завести генеръ ладъ въ болгарскомъ судовництвѣ и по той причинѣ розпочавъ великий перемѣнны мѣжду урядниками.

Сербія. Міністерство внутрішніх ділъ Богачевичъ върнувъ вже до Бѣлграду. Правительство постановило розвязати жандармерію краеву яко особный корпусъ.

НОВИНКИ.

— Богослуженье за бл. п. Ивана Тургенева. Вчера
отбулося въ львовской православной церкви за-
ходомъ руской молодѣжи богослуженье за упокой
И. С. Тургенева. Богослуженье тревало отъ 9—
11 годины, по чѣмъ отправлена була панахида въ
супроводѣ прекрасного сиѣву хорального. Ма-
ленька церковця обочь костела Францишкановъ
повна була вѣрныхъ, особенно руской молодѣжи.
Зъ Полякѣвъ численно представлены були польскій
журналисты. Пѣдь часъ богослуженія передъ цар-
скими вратами держано два вѣнцѣ, одинъ отъ ру-
сской молодѣжи, а другій отъ Полякѣвъ. По скон-
ченомъ обрядѣ всѣ присутній дѣлилися коливомъ,
по чѣмъ разбѣглися въ торжественнѣмъ настрою,
отдающи честь памяти великого писателя.

— Дальшій розкопы старинного Галича. Зъ листу о. Лаврецкого до дра Исидора Шараневича про работы коло розкоповъ старинного Галича въ мѣсяцахъ вересни и жовтни вынимаемо слѣдѣючя цѣкавѣйши уступы. „Работы коло розкопки Благовѣщенской церкви ведутся дальше. До си годї було дойти пляну цѣлои церкви або догадатися, въ якому напрямѣ була она будована и якъ була велика. Камѣнье зъ фундаментовъ зовсїмъ выбране а тѣ ровы, где бувъ фундаментъ, насунено на 3 метры завглубжки румовищемъ, котре зовсїмъ не дає докладного выображення о высотѣ и ширинѣ фундаментовъ. На щастье однакожъ поздѣ стала сама сподна верства фундаментовъ, по котрой съ часомъ можна буде выслѣдити розмѣръ и плянъ церкви. Поки-що есть се неможливе, таакъ якъ впоперекъ вѣроятної церкви переходитъ теперъ гостинець, котрый съ разъ розкоповъ треба бы перетяти. Фундаментъ тої церкви бувъ будованый зъ каменя-вапняка а такожъ зъ алябастру браного зъ Сокола, съ малою примѣшкою доборового рѣняка. Се доказують позосталій отломки вапняка, а ще бѣльше два откопаний недавно чотыроугольний, въ землю запущений стовпы, котрі були очевидно підставами взносячихся на нихъ пілястробъ. Тѣ стовпы суть простокутнї чотыроугольники, въ верхнїй части по 2 метры довги и запущений въ землю на 2·45 метра, зроблені зъ каменя вапняного и алябастрового, якъ пока зуєся одна сторона, до самого споду откопана. Затымъ не бувъ се болтарь, якъ минувшого мѣсяця додгадуванося. Зъ тихъ двохъ стовповъ, становлячихъ підставы колюмнъ, можнабы мѣркувати, що се есть середина — нава — церкви, только що колюмны тѣ були надто близькій себе, за ледво на 1 метръ відаленій. Порѣвнуючи н. пр. наву церкви Спаскої съ розстоянью тихъ пілястробъ, о. Лаврецкій приходить до переконання, що се мусѣло бути щось іншого, а не середина церкви. Зъ давнихъ забутковъ и орнаментики знайдені въ вересню крестикъ якоюсь масы червонавої барви, кусники церковної орнаментики зовсїмъ подобній до тої, яку выкопано зъ фундаментовъ церкви Богородичної надъ Бѣдунемъ, а такожъ множество уломківъ зъ поволоки церковної, ма лёваної *al fresco*. Послѣдними часами выкопано одну монету, въ котрой дръ Шараневичъ позна монету Владислава Опольчика. О. Лаврецкій роз

почавъ ще минувшого мѣсяця розкопы и по дру-
гомъ боцѣ гостинця, где открывъ обширне ста-
родавне кладовище. Окромъ множества костей
цѣлыхъ костяковъ, зверненыхъ головами до цер-
кви, а такожь желѣзныхъ, довгихъ и кончастыхъ
гвоздбвъ, открылъ о. Лаврецкій въ томъ мѣсцѣ
останки камянои трумны, въ котрой лежавъ ко-
стякъ людскій. Була се трумна вытесана зъ од-
ной штуки вапняного каменя, — боковѣи стѣны
теперь пообламувани, верхняка нема зовсѣмъ, але
и зъ того, что заховалося, можна домъркуватися
формы цѣлости. Трумна була довга на 2·14, а
широва на 0·76 метра, а спадиота отъ головы до
ногъ. Открыта теперь сподна часть на двое пере-
ломана. О. Лаврецкій догадуєсь, что се була толь-
ко скриня, въ котрой лежала якась дорогоцѣнна
трумна: познѣйше скриня зостала розбита, трупа
вынято зъ трумны, а трумну саму забрано. Въ
загалѣ, додае о. Лаврецкій, жадна зъ доси от-
крытыхъ руинъ не есть такъ знищена, якъ ся-
тымъ бôльше, что въ 1827 роцѣ будовано туды
новый гостинець до Калуша въ при той способно-
сти перевѣновано все до останка.

— Управляючій Собѣтъ „Народного Дому“ принятъ на засѣданію своѣмъ 16 (28) вересня с. р. въ дѣйствій члены слѣдующихъ П. Т. пп.: 1) Дра Омеляна Савицкого, професора ц. к. академичної гимназіи во Львовѣ; 2) о. Амвросія Полянського, префекта рускої дух. семинаріи во Львовѣ; 3) о. Петра Сосенка, рогатинського мѣстодекана и приходника зъ Межигорець; 4) о. Макоимиліяна Мильковича, приходника зъ Полянчика; 5) о. Тити Бурачинського, приходника зъ Олѣсви; 6) Михайла Псуя, господаря въ Городищу коло Бережанъ; 7) Евгенія Цѣпановскаго, директора „Общаго рѣльничо кредитового Заведенія для Галичины и Буковины во Львовѣ („Вѣсти. Н. Дома“).“

— Зъ Лемкôвщины доносять намъ дуже цѣкавій вѣсти про тамошну миграцію до Америки. Каже-
мо „миграцію“, т. е. вандровку, бо „емиграцію“
сего движенія нашихъ Лемкóвъ за далекій океанъ
не можна назвати, позаякъ Лемки грунтовъ
своихъ не продаютъ, родинъ не забираютъ, а
идутъ до Америки только на часъ, на заробокъ.
Движеніе те есть дуже живе. Въ гдѣякихъ лем-
кôвскихъ селахъ кожда дитина, каждый недолѣ-
токъ говоритъ о Америцѣ, немовѣбы се було якесъ

сусіднє село; чужого, не по селянському об'єднанню, пытають: "Чи не є Америки ви?" До Америки їдуть тільки дорослі і сильні роботники; на дорогу беруть з собою 80—100 зл. Въ Америці заробляє такій роботник річно 700—800 зл. brutto, також що по струченю всякихъ видатковъ може прислати до дому 300—400 зл.

Движеніє въ тихъ сторонахъ почалося зъ угорського боку. Тамъ въ селѣ Цаголці дуже богато господарїв черезъ недбалство і пізнику було побудовано; грунти ихъ погодитовано. Отожь они кинулися до Америки, позаробляли гроші і по-виконували свої грунти назадъ, а навѣт почали сконструювати грунти у другихъ більшихъ. Се спонукало теперій богатихъ вимінати своїхъ синівъ на заробокъ до Америки. Давнійше вандрівка нашихъ Лемківъ отбувалася безъ ніякої перешкоды, — теперій жандарми переймають ихъ і навѣт отирають пінь гроші (котрій опосла, розуміється, имъ звертаються), а навѣт арештують гданіківъ, котрій не мають паперовъ (а не має ихъ нікто єдиний до Америки). Яка є причина того гонення, ми не знаємо, — то тільки знаємо, що околичнимъ панаамъ дуже не до сили ся вандрівка, бо въ околицяхъ зараженихъ "американією" не способъ достати ані слуги ані роботника. Читателямъ "Дѣла" знана зъ давній-шахъ дописей о тімъ предметѣ справа съ лемківськими грошевими посылками зъ Америки. Лемки, якъ тамъ говорилося, посылали гроші въ звичайнихъ листахъ, і гроші проігадали. Теперій они посылають вексель виставленій на одинъ вѣденьскій банкъ, і такимъ способомъ гроші доходитъ безпечно до рукъ адресатовъ, хочъ, разуміється, формально при тімъ далеко більши ніжъ при звичайнихъ посылкахъ.

— П. Ясинський, презес ради повѣтова въ Коломыї, скликавши д. 10 жовтня всіхъ начальниківъ громадскихъ свого повѣтія для наради въ цілі за-кіяння товариства для закупування грунтівъ, въставленихъ на ліквідацію банками або особами приватними. Зобразилося коли-кадесь начальниківъ громадскихъ, котрімъ презес представивъ ціль і наклонювавъ, щоби приступали до того пожижного товариства і намовляли до того свій громади. На першій початокъ предкладавъ зложити по 5 зл. Гданікі начальникі ради приступали на таюю гадку і зложили по 10 зл. Ми радібы почути про се товариство щось докладнійшого єсть на-шихъ людей місцевихъ, на скілько оно має бути користне іменно для той більшої верстви народу, котрої грунти виставляються на ліквідацію. А оно головно, думаємо, повинно ходити.

— Рада повѣтова въ Горлицяхъ. Цѣкаву ілюстрацію до нашихъ повѣтowychъ отношеній подавъ "Kurjer Lwowski" въ Ч. 206. Якъ звѣстно, на-мѣстництво розвізжало въ Горлицяхъ раду повѣтова, а то зъ той зовѣмъ негонової причини, що черезъ недбалство предсѣдателя і злу волю його заступника каса повѣтова потерпѣла дефіцитъ въ сумѣ 14.600 зл., съ котрою то сумаю п. за-ступникъ безъ попереднього дозволу выбрався въ подорожу до Америки. Очевидна рѣчъ, що сама честь рецензента повѣтова вимагала, щоби на будуще єсть завѣдування дѣлами і грошимъ повѣту зовѣмъ бігуненій були люде съ нечистими руками, а попередь всіго тѣ, що причинилися до викликання сеї катаклизму. Та ба, зменіть тільки самимъ панаамъ, котрій були въ президіумі попе-редніїми радами повѣтової, і на котрихъ тяжилъ бігучальність за пропавші гроші, залежало най-більше на тімъ, щобъ спріянути дефіциту заморити і кинути до коша. Они то доловили всіхъ ста-рани, щобъ вибори нової ради перевести по своїй мысли, і се имъ удалося. Для 10 жовтня зобрали нова рада на конституцію застѣдань. Правда, зъ вибору вийшло до неї 12 людей про-тивныхъ давнійй господарївъ, а то 11 зъ групи місцевихъ по-блостей, а одній промисловець. Але чогось не доказає "добра воля і любовь добра загальному"? Ото комісія верифікації, зложена зъ самихъ сторонниківъ давнійй господарки, уне-важнила вибіръ всіхъ дванадцяти противниківъ і такими способомъ однімъ замахомъ пера позбулася всіхъ опозиційнихъ е-lementovъ зъ ради. Та ба, не на тімъ конець. По уніважненню 11-ти выборцівъ зъ меншихъ по-блостей остався зъ той групи ще лиши одинъ членъ, котрого вибіръ узімно важнимъ. Толькожъ онъ самъ узаніє неотповіднимъ засадити въ та-кій радѣ, і зложити мандатъ. Сей постуپокъ на-робивъ новїй радѣ трохи клопоту, — бо здеком-плетувавъ си. Але що такою дробницю довго клопотатися. Рада сама свою властю єсть Бога єй даною покликала для свого доповнення чоловіка і невибраного, жінку Саулю Флегу, і при єго помочі переведено вибори предсѣдателя, заступника і вибіру. "Манипуляція" — ще не-дописуватель "Kurjer-a Lwowskого" — була зовѣмъ пова і оригинална. Надала она властямъ автономичнимъ нову атрибуцію, після котрої они теперій можуть покликувати до радъ повѣтowychъ самі, безъ вільного вибору такихъ людей, якимъ сподобаються". Чи знає о той манипуляції вибіръ красавій і чи вважає сей прецеденсъ згод-нимъ съ духомъ нашої автономічної установи, о тімъ поки-що нічого не знаємо.

— Дръ Мелітонъ Бучинський зъ Станиславова зложивъ 10 зл. въ дарѣ для "Академичного Братства". Видѣль сего товариства складає Ви. Добровіза за щедрій даръ прилюдну подяку.

— (Дрѣбній вѣсті). Цѣсарь подарувавъ гром. Стадче, пов. городецкого, 100 зл. яко запомогу для потерпівшихъ отъ граду. — Цѣсарь виразивъ признанье за єличну службу Дру Маврикію Кабатову, професорову цивільної судової процеду-

ри при львівському університетѣ, при случаю єго виходу на пенсію.

Вѣсти впархіальни.

Зъ Аепархії Львівской.

Въ пропозицію принятія: на Деляжу, дек. томицкого: 1) Маркіль Сірецький зъ Фиткова, 2) Анд. Сумік зъ Микуличана і 3) Ів. Ві-лінківський зъ Дмитрович.

Задовідателемъ получивъ: о. Петро Бога-чевський въ Плеснянахъ.

Встановлено до намѣстничества о удѣленнѣ личного додатку для о. Антона Алискевича зъ Хмільска.

Зъ презентомъ на Мизунъ резигнувавъ о. М. Кульматіцький зъ Повѣтна.

На дохідъ Антонини Таньской

Въ великий сали "Пародного Дому".

РУСКИЙ ПАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

подъ зарядомъ И. Біберовича і И. Грыневичкого.

Въ суботу дни 22 жовтня (3 падолиста) 1883.

ФАЛШІВНИКИ БАНКНОТОВЪ

народний образецъ съ спѣвами і танцями въ 6 залонахъ, Фр. Кайзера, перевѣтъ Л. Наторского.

(Режисеръ И. Грыневичкій.)

Особы:

Степанъ Рогачукъ, бувший купець, теперій власт. ко і настѣ і сель-скій гостиницѣ В. Шлошевскій
Зофія, его донька И. Біберовичева
Алексій Піранда, авокадантъ судовъ И. Біберович
Андрій Колчакъ, риторикъ О. Осипович
Сушинський, регнограторъ П. Попель
Анатолій Азбука, бувший учитель М. Рѣпенкій
Кирило, їго братанокъ И. Лука
Клементій, судовий возиль С. Стефуракъ
Лисиця, пискаръ судовий М. Карпинський
Громко, жандармъ В. Белинський
Мартинъ Скала, старий селянинъ И. Грыневичкій
Мориця, їго жінка П. Демкович
Настя, їго донька А. Таньска
Мікита, парубокъ И. Янкевич
Селянинъ, селянка, жовніръ, гостъ Покупка, недалеко Коломыї.

Въ неділю дни 23 жовтня (4 падолиста) 1883.

Зо ступня па ступень

Образецъ зъ житя місцевого въ 5 залонахъ зъ спѣвами і танцями Гугона Мілера, музика Рота.

(Режисеръ И. Грыневичкій.)

Особы:

Ерnest Вольмутт, челад. тапіцерії И. Біберович
Федікъ Лерхе маліръ покоївъ И. Грыневичкій
Марія, моднярка И. Біберовичева
Еліза, рукачичка П. Попель
Шпернеръ С. Стефуракъ
Борнемань, шинкарь О. Осипович
Габіхъ В. Шлошевскій
Німаєръ, столляръ О. Карпинський
Лізета, пекарка И. Лука
Антоній, стріблець И. Попель
Аманда С. Стефуракова
Лівра } арфіністки П. Демкович
Норма М. Рѣпенкій
Ніна Швабе, прачка А. Таньска
Гостѣ, маски, нарядъ, рибаки Часть дѣйства теперішніхъ

Ціни мѣсць: Фотель 1 зл., крѣсло въ першихъ V-ти рідахъ 80 кр., въ дальнихъ рідахъ 60 кр., паркетъ 40 кр., партеръ 25 кр., галерія 20 кр.

Балетовъ дбати можна въ торговли п. Дымета въ ринку і въ комітатахъ "Руска Бесѣда", улица Скарбовка Ч. 2, а вечеромъ єсть години 5-тої при кафѣ.

Початокъ точно о годинѣ 7-мой.

Подяка.

Подобалося Всешильному покликати до себе дни 26 жовтня с. р. дорогу мою жену, а дѣтамъ любезній матеръ бл. и. Марію зъ Вѣльховскіхъ Цегельську. Въ тяжкому горю єдиною бірадою нашою було истинне сочувство, оказане притомностю численныхъ Высокодостойнихъ лицъ і прочихъ вѣрнихъ въ похоронномъ обходѣ, котрый отбувся дни 29 жовтня. Почувавши до віячного обовязку прилюдно подякувати Высокопроподобнимъ Отцямъ, Всешильнимъ лицамъ въ числі зображеному народови за посѣдну прислугу. А именно дякуємо Вир. о. Мих. Лотоцкому, деканови бродському, котрый не зважаючи на болотницу дорогу за-рана приспівъ съ службою божою і трогательнимъ пращальнимъ словомъ бальсамъ потѣхъ влявъ въ стисненій бѣжали наші серця. Дякуємо дальше Вир. о. Авдіковичеви, деканови Давидовичеви, Дзеровичеви, Когуцкому, Кунинському, Монцівовичеви, Оденжинському, Стакови, Шведицкому, Чубатому, Чмолі, якъ такожъ і лат. капеліанови зъ Поникови Веч. о. Земянинському, котрій мимо далекой і болотнистої дороги зволили ласкаво прибути до службами божими і поспідну прислугу отдать. Неменше чуємося зъвобовязаній Высокоблагородній панъ І. Вендорфъ, коляторцѣ і дѣдичцѣ Голоскович, еи Высокоблагородному синові, Высокодостойній родинѣ і Высокородному п. Бауерови зложити всенародно подяку за їхъ правдиве сочувство, ширу живливостъ і остатну услугу здѣлану Покойній. Пріймѣть Вир. о. Авдіковичеви, і въсіємъ можуть поклонитися зъвобовізаніїмъ.

Голоскович, дні 30 жовтня 1883.

Левіз Цегельський, мужъ Покойної, парохъ въ Голосковичахъ; Юліанъ, Михаїлъ, Николай і Госифъ, сини Покойної.

Курсъ львівський зъ дні 28. л. жовтня 1883.

зъ дні 28. л. ж